

TA BIẾT TÌM ĐÂU MỘT TÂM LÒNG?

(Tự Truyện 11)

*Chim di mỗi cánh bay tìm tổ
Ta biết tìm đâu một tấm lòng?
(TTBG)*

Thứ Ba, ngày 26/12/1995

Đang ngồi dạy buổi trưa, bỗng nghĩ, tại sao TNH lại nằng nặc đòi đi DC một cách bất thường mà chẳng cho tôi biết địa chỉ đến. Vậy là lên phòng TNH, tôi lục tìm cái *bill* điện thoại để biết xem số *phone* nào mỗi đêm TNH vẫn gọi. Một điều vô cùng ngạc nhiên là hai cột 57 hàng số đều giống nhau từ trên xuống dưới. Cả thân hình tôi run rẩy, trái tim như muốn ngừng đập.

Đột nhiên nhớ lại cú điện thoại của người đàn ông xa lạ *một bữa trong tháng 11/1995 gọi cho tôi, tự xưng tên Vĩnh Kham chồng của bà, một phụ nữ có ba con hiện đang cư ngụ ở Virginia. Bà này cũng là độc giả Văn Uyên, đang tập tễnh viết văn, được TNH đăng cho một bài trong Văn Uyên Mùa Thu 1995. Số phone đầy đầy trên cái bill hiện đang nằm trong tay chính là số mà người đàn ông lạ kia đã cho tôi.*

□

(TTBG tự ý bỏ 1 trang sau 20 năm mọi sự đã chìm vào quên lãng, đọc lại thấy rõ "thủ đoạn" tình cảm của TNH khi ấy nên tự ý xóa...

Ghi lại, **March 2015)**

(...)

Khuya thứ tư 27/12/1995.

Tôi và TNH ngồi đối diện nhau nơi bàn viết trong phòng làm việc của TNH trên lầu ba. Trời rất lạnh. Tâm hồn tôi cũng đang tê cóng. Tôi nhìn thẳng TNH, thấy nét buồn hằn lên trong mắt. Trái tim tôi cũng nghe oằn xuống dưới sức đè của một nỗi đau cùng tột. Cổ họng khô khan. Trong đầu cơ hồ có tiếng nổ thật lớn làm điếng tê những sợi thần kinh cảm giác. Cả khối tình keo sơn trong 8 năm qua như rã tan từng mảnh, trôi tuột từ từ khỏi thể xác tôi.

TNH cất tiếng van nài:

“Em hãy tha thứ cho bố. Bố vẫn còn yêu em nhiều lắm. Bây giờ em xử sao bố cũng chịu, chỉ xin phép cho bố được lưu lại trong đời em và Âu Cơ là bố mãn nguyện rồi.”

Tôi vẫn ngồi im hút thuốc lá. Những sợi khói nhả ra, cuốn thành vòng tròn, tản mát trong đêm tối. Tôi mãi dõi theo trò chơi này như muốn trốn chạy một

nổi đau đang vò nát trái tim từng chập. Tôi cũng muốn giấu đi với TNH những giọt nước mắt cứ chực chờ trồi lên khỏi đôi mi.

Từ buổi trưa hôm qua, khi khám phá ra những dữ kiện cụ thể về sự vụ vụng trộm dan diu của TNH với một người đàn bà đang có chồng và ba con ở Virginia, tôi cơ hồ như người bước đi mà chân không chạm đất.

Trong buổi tiệc Giáng Sinh tổ chức tại nhà hai người bạn mới, tôi bỏ ngang bàn tiệc nhiều lần, dắt Âu Cơ đi vào *toilette* mà khóc. Những giọt nước mắt “*quí hơn kim cương*” như TNH từng nhận định trong tám năm ăn ở. Những giọt nước mắt có thói quen “*chảy ngược vào trong*” kể từ ngày ra đi khỏi đời anh Ngọc hai mươi năm xưa.

Khi trở về nhà, uống xong hai ly *cognac*, tôi cũng lại ứa nước mắt một hồi trong *toilette*. Nhưng kể từ sau lúc ấy, tôi không còn khóc nữa, khuôn mặt tỉnh khô theo nỗi đờn đau ập đây cơ thể. Trong đầu tôi, những dự tính về một cuộc đời sắp tới không có TNH hiện hữu, thành hình nhanh chóng. Hai chữ Định Mệnh cứ trở đi trở lại trong óc như một cái cười giễu cợt. Ôi! Tôi đã làm chi đời tôi trong suốt 8 năm qua?

TNH cất giọng run run:

“Em tha thứ cho bố! Giữa bố và bà kia chưa hề gặp mặt. Chỉ là những cuộc chuyện trò qua điện thoại, một hai bài thơ vớ vẩn, chứ không có gì quan trọng. Đây là một phút lâm lạc đi hoang của tâm hồn bố, bố chưa hề mang ý nghĩ bỏ em mà đến với bà ta.”

Tôi nhìn thẳng TNH, cố tìm xem trong đôi mắt có gì thành thật? Nhưng có lẽ nỗi đau lớn quá làm tê liệt trí khôn nhận xét, hay cũng vì niềm tin đã vỡ nát, nên tôi chẳng thể tìm ra được điều muốn tìm trên mặt TNH ngoài một nỗi buồn phủ ngập mênh mang.

TNH tiếp:

“Tám năm ăn ở với nhau, tuy rằng đời sống chúng mình nhiều phen lục đục nhưng em vẫn biết bố là người đàn ông chung thủy. Chỉ mới gần đây, bà kia gửi bài cho Văn Uyên, sau đó thường điện thoại qua trò chuyện, nhờ sửa bài lãng xê, bố thấy giọng nói hay hay nên đắm cũng lạc lòng một chút.”

Giọng TNH như khóc:

“Bố yêu em nhiều lắm. Xin em tin điều ấy. Trong đời bố chưa từng yêu thương chiều chuộng ai như đã yêu thương chiều chuộng em.”

Tôi vẫn tiếp tục nhả khói thành từng mảng mỏng. Trời đêm lạnh cóng. Cái lạnh mùa đông và cũng là cái lạnh khởi đi từ tâm hồn tôi đang băng giá. Tôi ngược nhìn TNH, buồn bã:

“Bố cho em hỏi điều này: ‘*Khi bố bắt đầu lao vào cuộc dan diu, có bao giờ bố dự liệu một ngày như hôm nay em biết ra mọi sự hay không?*’”

TNH cúi đầu không đáp. Tôi hỏi tiếp:

“Bố có thể bày tỏ cho em nghe cảm giác của bố ra sao khi trưa hôm qua em đưa ra những dữ kiện về sự liên hệ trên điện thoại giữa bà kia và bố?”

TNH đáp nhỏ:

“Bố thấy điếng người vì hồi hận và xấu hổ.”

Tôi nhìn quanh căn phòng làm việc của TNH, nghe trong tim dậy lên niềm chua xót. Trong một lúc bất chợt, tôi nhận ra sự cô đơn của TNH – và cũng của

tôi-- ngút ngàn, ú ngập. Nỗi cô đơn rất triết học bám dính vào định mệnh những người nghệ sĩ như những cái bóng ma đeo đẳng. Nguyên nhân xảy ra cuộc tan vỡ tằm tinh tôi hôm nay, tôi nghĩ, phần lớn cũng do từ nỗi cô đơn thế này trong tâm hồn cả hai.

Một tình cảm lạ lùng chợt rung lên trong trái tim đang tràn trề đau khổ. Tôi ngược nhìn con người trước mặt, cố tìm xem vì đâu mà giờ đây lại nghe xa xôi với người đường ấy?

Ôi! Đây có phải chồng tôi? Người chồng được tôi hết lòng tin tưởng? Người đàn ông được tôi đồng hóa tình cảm yêu thương bằng một tình cha trong suốt 8 năm?

TNH van nài:

“Xin em tha thứ, mở cho bố con đường quay lại!”

Tôi nghe lòng nặng nề u uất:

“Chuyện tình cảm không ai cấm cản được. Bố có quyền chọn lựa người kia. Khi em không giữ được tâm hồn bố thì cũng không nên giữ chân bố để làm khổ bố. Ngày xưa em từng khổ theo chuyện tình cảm tay ba với anh Ngọc nên bây giờ rất hiểu bố.”

TNH chợt kêu to:

“Nhưng bố không có gì sâu đậm với bà kia như anh Ngọc và em đã từng sâu đậm. Đây chỉ là một cuộc rong chơi vớ vẩn, em đừng nên vì đó mà đẩy bố xuống hố sâu.”

Tôi nói chậm rãi từng chữ:

“Không phải em, mà **chính là bố đã tự đẩy bố**. Tám năm qua, có thể em không tròn bổn phận làm vợ trên mặt nào đó, nhưng bao giờ em cũng là người sát cánh với bố trong đời sống lẫn các cuộc chơi. Em chưa hề làm gì lỗi đạo với bố. Bây giờ bố có thể chà đạp tâm hồn em nhưng em không thể làm như bố. **Khi cầm lên cây viết thì điều đầu tiên em phải gìn giữ chính là trái tim và tư cách**. Em không cho phép mình làm khổ ai hết, nhất là làm khổ bố nếu bây giờ em cấm cản tình cảm giữa bố và bà kia.”

Trong đôi mắt TNH ánh lên nét lạ lùng đau đớn.

Tôi bình thản tiếp:

“Thời gian khởi đi từ mùa hè 1989 chúng mình bắt đầu cho thành hình tờ Văn Uyên, cho đến 1991 em khởi sự viết Một Truyện Dài Không Có Tên, tuy rằng từng giòng chữ câu văn đều là của em, nhưng nếu không có sự hỗ trợ tinh thần của bố, chưa chắc em đã hoàn thành được nó. Vậy thì trọng tâm giá trị mình đặt ở đâu trong tác phẩm ấy và cả luôn trên tờ Văn Uyên? Có phải rằng mình đã không có cao vọng nào khác ngoài một chủ đề duy nhất là hướng dẫn độc giả tìm đến và thắng thần đối diện với Sự Thật, đầu mỗi dẫn đến cái Thiện và cái Đẹp của loài người?”

TNH cúi đầu ủ rũ. Tôi trầm giọng:

“Khi em dám công khai phơi bày mặt trái của giới văn nghệ sĩ, trong đó gồm cả em và bố, **có nghĩa rằng em tự đặt cho chính mình một hướng để đi**. Cái hướng mà bố từng gọi là sự ‘*làm đẹp cuộc đời do*’. Em vẫn biết trong đời

làm gì có sự hoàn hảo nhưng cũng vẫn muốn tự vẽ ra một cái khuôn mẫu đẹp để cho mình cố gắng với tới. Ngay từ căn bản, em biết mình đã chọn đi trên con đường vô cùng gai góc. Thêm cô đơn nữa. Nhưng em luôn luôn có ***một niềm tin mãnh liệt rằng sẽ không phản bội chính mình những gì đã vạch***. Tại sao? Vì nghĩ sau lưng còn có bố. Ngoài cuộc đời em cô đơn, nhưng ít ra trong văn chương, em biết mình vẫn không gục ngã niềm tin nếu ngày nào còn bố bên cạnh.”

Tôi buồn bã tiếp:

“Vậy mà ngày nay, điều đau đớn chính là người đồng hành duy nhất của em lại bỏ rơi em để rẽ bước sang một con ngõ xa lạ không có em dự phần.”

Tôi cười:

“Một lần, khi nghe Trần Ngọc kể chuyện ‘*Tô Thùy Yên được Vô Thường cứu mang đũa đặng trong nhà như thượng khách, thì để trả ơn, Tô Thùy Yên đã đan diều với vợ Vô Thường*’, bố đã tỏ ra vô cùng khinh bỉ anh chàng thi sĩ ấy. Vậy bố có nghĩ rằng chính bố cũng đang đi lại bước đường mà Tô Thùy Yên đã bước?”

TNH cúi đầu không đáp.

Đêm xuống sâu. Tôi nhìn quanh căn phòng. Những quyển sách sắp bày trên kệ, thân yêu là thế trong quãng đời chung sống. Ôi! Giả thử một lần nữa phải đổi đầu Định Mệnh, tôi biết làm sao khi chính "những người bạn văn chương khuất mặt" cũng lại bỏ rơi tôi?

TNH ngược nhìn tôi:

"Bố có lỗi với em nhiều lắm trong việc này, nhưng xin em một lần tha thứ, bố quyết không bao giờ tái phạm. Em cũng là người sống nhiều, đau khổ nhiều, xin em hiểu bố."

Tôi ứa nước mắt, ngồi im không nói.

(TTBG tự ý bỏ 10 dòng.)

Giọng tôi kèm nén:

"Chính bố là người đẩy em vào sâu trong vũng cô đơn vốn đã đầy trong cuộc đời em từ trước. Bố đâu hay rằng trong nhiều năm, có những đêm em ngồi cúi mình bên bàn viết, trốn chạy nội tâm giờ này qua giờ khác; đâu hay rằng mỗi ngày em tự chống chọi với chính mình sự gục ngã từng cơn. Nhưng em phải nói thật, dẫu cho những khắc nghiệt đổ về từ mọi phía, em vẫn chưa một lần mất niềm tin trên bố; vẫn giữ lòng thủy chung cho bố. Bố vẫn nói bố yêu em phần lớn vì cái đời em đau khổ quá. Nhưng bây giờ, hơn ai hết, chính bố lại là người quát cú khổ đau dữ dội nhất lên em."

Im lặng thật lâu rơi giữa hai người. Tôi lướt soát nhanh trong óc hình ảnh những người đàn ông đi qua đời tôi từ trước... Toàn những mẫu người mang cá chất bất thường trong một cuộc đời đầy những con người bình thường đơn giản. Phải chăng nỗi khổ đau là do tôi tự chọn? Tôi có nên đổ thừa cho Định Mệnh hay một đảng Thượng Đế vô hình đã đặt để xuống trên tôi những thăng trầm giông gió? Tôi không biết được. Chỉ biết một điều. ***“Chính tôi đã làm điều***

đừng đòi tôi khi mà ngay từ căn bản tình yêu lại chỉ đi tìm cho mình một mẫu Tiêu Phong cô độc, tài ba, với một tấm lòng rất thủy chung!”

Tôi nhìn TNH, nghe trong lòng có điều vỡ nát và nghe như nghìn trùng xa cách với con người đã từng 8 năm chia xẻ với tôi mọi điều tấm mẫn. Trong tôi, một ý niệm đã thấy thành hình.

Tôi buồn bã:

"Từ bây giờ, em không còn muốn giữ bố nữa. Và trong cuộc đời từ trước, với những mối tình gãy đổ, em đi ra khỏi đời người đàn ông một cách tức tưởi mà không nói được gì với họ. Nhưng riêng lần này, trước khi tự ý xa lìa vĩnh viễn, em phải nói cho bố biết tấm lòng em và những gì chân thật em cuu mang trong 8 năm qua."

TNH ngược nhìn chờ đợi, vẻ nao nao hiện ra trên mặt. Tôi nhìn sang hướng khác:

"Không chối rằng những lần nát tan quá khứ đã làm thành một dấu ấn dữ dội trong em, để rồi khi mới đi vào đời bố, dấu ấn này nằm chắn ngang cuộc sống chúng ta như một cái rào cản, làm biến tan những gì có thể khiến em tin rằng mình sẽ có hạnh phúc. Trong suốt 8 năm, dấu em không hề nói yêu bố như bố từng chờ đợi, nhưng với sự lịch lãm thông minh, em tưởng bố phải nhìn ra tấm lòng em chứ. Tình cảm trong em *của giai đoạn này* không còn là những phù dụ ngọt ngào như thời mới lớn, mà nó được đúc kết từ những khổ đau dày nén cả bố lẫn em đều trải qua từ trước; nó là sự nhìn thấu nội tâm nhau, là những chia xẻ tận cùng cho nhau nỗi đọa đầy cũng như niềm hạnh phúc. Em tưởng, với hai con người như chúng mình, mình phải biết phân biệt đâu là chân đâu là giả trong một thứ danh xưng mà thông thường con người vẫn gán cho hai chữ Tình Yêu."

Tôi cúi đầu, đau khổ:

"Nhưng em biết mình đã thất bại. *Lỗi ở em khi đặt bố quá cao trong một hoài vọng chờ đợi.* Và bây giờ em không còn muốn giữ bố nữa, những gì rất thật em nói ra đây không phải trong mục đích muốn cảm chân bố..."

(TTBG tự ý bỏ 3 dòng.)

....

Tôi không nhìn TNH. Tôi sợ, một nỗi sợ không tên như ngày nào ở Dalat từng sợ nhìn anh Ngọc. Nhưng tôi biết TNH vẫn đang nhìn tôi chăm chú. Giọng nói tôi kèm nén:

"Em không chỉ là vợ bố mà còn là *người bạn trung thành của bố.* Em dõi theo bố trên từng ước mơ, hoài bão. Em đỡ đàn, chia xẻ với bố tất cả mọi tai ương. Em đau khổ theo những khổ đau của bố. *Em thật tâm muốn dừng lại cái đời thăng trầm của mình bên bố. Em đặt trọn lòng tin vào bố..."*

Tôi ngừng lời, nghe lòng vô cùng rũ héo.

TNH vẫn lặng im nhìn tôi. Tôi tiếp:

"Nhưng bây giờ em biết mình phải cu mang một sự khắc nghiệt theo cái điều mà em từng nhiều năm nghiền ngẫm: *'Hôn nhân em đem không phải là phần số dành cho em.'*"

*
* *

(TTBG tự ý bỏ 3 trang từ ấn bản in lần đầu)

... ..

Giọng TNH trầm xuống:

"Từ hôm qua đến giờ, bố thấy tê người trong hồi hận và xấu hổ. Bố biết là đã mất em rồi, không còn cách chi hàn gắn. Trong tâm trạng ấy, bố cảm nghe cuộc đời thật vô nghĩa. Bố nhìn những quyển sách trong nhà này mà dậy lên đau xót. Đây là những quyển bố và em từng nhật nhật tha về trong nhiều năm chung sống. Bố tự nhủ, nếu mất em rồi, chắc bố không bao giờ còn can đảm cầm lên quyển sách nào đâu."

Tôi im lặng.

TNH tiếp:

"Ở với nhau suốt 8 năm, chắc em không thể phủ nhận được điều tình yêu bố dành cho em là rất thật. Bố yêu và kính trọng em. Ở em có những điểm bố không thể tìm ra nơi bạn trai chứ đừng nói là phụ nữ. ***Đó là sự chí tình chung thủy. Đối với bạn, em còn chí tình, nói gì với bố.*** Tám năm qua, bao giờ bố cũng nghĩ về em như thế, vậy làm sao bố có thể đành lòng vì bất cứ ai mà bỏ xa em?"

**(TTBG tự ý bỏ 3 dòng trong ấn bản lần đầu.
Hai mươi năm sau vẫn còn rùng mình khi đọc lại.)**

Giọng TNH khô sớ:

"Bố công nhận có tệ với em nhưng bố chỉ yêu em. Tám năm làm chồng em, em không thấy rằng bố luôn chiều chuộng mọi ý thích của em sao? Có nhiều khi em rất vô lý, nhưng ngay trong sự vô lý ấy, bố cũng nhìn được nỗi khổ đau tốt độ đến làm bố xúc động nên lại nhịn thua mà chiều em. Em biết, ngày hôm qua khi em nhìn bố mà nói: *'Em có khác nào một đứa con được bố cưng chiều quá đằm thành hư hỏng?'*, bố nghe thương em đến dại cả người...."

(TTBG tự ý bỏ 5 dòng).

... ..

Tôi nói:

"Không ai hoàn hảo hết. Bố cũng chỉ là một con người với những lỗi lầm như mọi kẻ. Nhưng *giá trị có hay không là ở sự biết phục thiện*, hơn nữa, sự dám nhận định cái Tôi của mình để mà sửa đổi, dù là trên góc cạnh xấu nhất. Xưa nay bố vẫn biết em là kẻ chí tình, em luôn luôn nhắc nhở bố nên dè chừng

mọi cảm bầy. *Và chỉ một cách cần trọng hay nhất là đừng bao giờ nên phạm vào những điều quá đáng để chẳng bất cứ ai có thể dùng đó mà chỉ trích gièm pha."*

Ngừng một lát, tôi tiếp:

"Em không trách nếu có lúc nào bố để lạc lòng đi hoang như câu chuyện ngày hôm qua em biết. Em nghĩ, nguyên nhân của sự đi hoang ấy cũng có em dự phần trách nhiệm. Chỉ mong giờ đây sau những việc đau lòng vừa xảy, mình càng hiểu thấu để cùng sát cánh với nhau hơn."

TNH vụt giơ tay chỉ vào tấm ảnh thờ của ông nội Âu Cơ:

"Tấm lòng của người đàn bà này làm sao con đáp đền cho hết. ***Con xin thề trước linh hồn Cha rằng nếu từ rày trở đi mà con còn làm đau khổ Thu Vân vì bất cứ người đàn bà nào khác thì con sẽ thân bại danh liệt hoặc gặp cái chết rất thảm thiết."***

Tôi thốt rùng mình toàn thân, ghim ngón tay TNH lại, nói:

"Bố đừng thề, e sẽ mắc vào lời thề đó. Một lần lầm lỗi, mình sửa đổi dễ dàng nếu cố tình muốn thế. Cuộc đời mình không còn bao năm để hiến dâng cho chữ nghĩa, cố sao cứ phải phí hoài cho ba cái chuyện không nên."

TNH cúi đầu nói:

"Em nói đúng. Bố xin cảm ơn em nhiều lắm."

.....

(TTBG tự ý bỏ 8 dòng từ ấn bản đầu tiên.)

*
* *

**[Lời ghi 20 năm sau, March 2015
khi edite lại đoạn này:**

Sau 20 năm mới thấy rõ ràng lời thề trước ảnh Cha đã ứng vào thân thể TNH.

Cũng nhớ lại, khi quyết lòng bỏ đi theo bà kia, dạo cuối tháng 3/1996, TNH gửi các thùng sách và đồ đạc sang Virginia trước bằng UPS. Tấm ảnh Cha được bỏ riêng trong một thùng nhỏ, bọc kín lại cẩn thận. Vậy mà qua ngày hôm sau, một nhân viên UPS đem trả cái hộp ảnh. Mở ra thấy tấm kính vỡ toang. Ngay lúc ấy tôi bật nói với TNH: "*Chắc là Cha không muốn bố đi*" (mà thật trong lòng thì rất lo sợ khi nhớ lại lời thề và biết rằng TNH đã "*bị vướng!*").

[]